

Nederlandse
Zorgautoriteit

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Newtonlaan 1-41
3584 BX Utrecht
Postbus 3017
3502 GA Utrecht
T 030 296 81 11
F 030 296 82 96
E info@nza.nl
I www.nza.nl

Behandeld door	Telefoonnummer	E-mailadres	Kenmerk
			276879/413764
Onderwerp			Datum
Openstaande vorderingen persoonsgebonden budgetten			24 januari 2018

Mijnheer de Minister,

In 2016 hebt u de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) verzocht u periodiek te informeren over de openstaande vorderingen persoonsgebonden budget (pgb) binnen de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ)¹ en Wet langdurige zorg (Wlz)². Wij hebben de zorgkantoren verzocht om ons tweemaal te informeren over het openstaande saldo van de pgb-vorderingen; de standen per 31 maart en 30 september. In de brief van 19 juni 2017³ hebben wij u geïnformeerd over de standen per 31 maart 2017. In deze brief informeren wij u over de informatie die wij van de zorgkantoren hebben ontvangen over de standen per 30 september 2017.

Uitvraag

Dit jaar was de eerste keer dat wij ook de stand van de openstaande vorderingen pgb voor de Wlz hebben uitgevraagd, naast de al bekende uitvraag met betrekking tot de openstaande vorderingen pgb AWBZ. Verder is dit jaar ook een uitvraag opgenomen voor vorderingen die binnen de minderjarigenregeling vallen, naast de uitvraag naar het verloop van de vorderingen binnen het kader te goeder trouw.

In de bijlage zijn tabellen en figuren opgenomen om de stand en het verloop van de openstaande vorderingen weer te geven. Wij benadrukken dat bij deze uitgevraagde gegevens géén controleverklaring is afgegeven door de accountant van de zorgkantoren en dat de NZa geen onderzoek heeft uitgevoerd naar deze gegevens.

¹ Uw kenmerk 1082360-160291-LZ

² Uw kenmerk 1090613-160897-LZ

³ NZa kenmerk 247638/352284

Achtergrond

Het pgb biedt mensen die langdurig zorg nodig hebben de mogelijkheid om zelf deze zorg in te kopen. Indien het geld niet op de juiste wijze aan zorg besteed wordt, kunnen vorderingen ontstaan. Zoals verwacht nemen de vorderingen ontstaan vanuit de AWBZ af, en zijn de tot nu toe in de Wlz ontstane vorderingen beperkt. In de AWBZ konden vorderingen op twee manieren ontstaan, namelijk:

1. Onrechtmatige declaraties of verantwoording van het budget;
2. Onderbesteding van het budget. De budgethouder heeft het pgb niet volledig besteed, maar wel een voorschot ontvangen voor het gehele budget.

Vanaf de invoering Wlz krijgt de budgethouder geen gelden meer gestort om betalingen te verrichten aan zorgaanbieders, maar gebeurt de betaling direct door de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Vorderingen in de Wlz ontstaan derhalve alleen bij onrechtmatige declaraties van het pgb. Er zijn tevens afspraken gemaakt over hoe om te gaan met ontstane vorderingen binnen het trekkingsrecht⁴.

Bij de invoering van het trekkingsrecht binnen de Wlz deden zich problemen voor bij de uitbetaling door de SVB. Hiervoor zijn noodmaatregelen getroffen, welke onder andere hebben geleid tot onvoldoende controlemogelijkheden voor de SVB en de zorgkantoren. Dit hebben wij ook benoemd in het Samenvattend rapport 2016/2017 Uitvoering Wet langdurige zorg door zorgkantoren en het CAK⁵. Mede hierdoor zijn er tot op heden niet of nauwelijks vorderingen opgelegd.

Zorgkantoren moeten zich met betrekking tot openstaande vorderingen pgb houden aan het door Zorginstituut Nederland opgestelde Controle- en incassoprotocol pgb-AWBZ 2014. Indien dit incassoprotocol volledig gevolgd is en het geld niet kan worden teruggevorderd, mag een zorgkantoor de openstaande vordering afboeken.

In 2017 heeft de NZa onderzoek⁶ gedaan naar de uitvoering van de regelingen kader te goeder trouw en minderjarigen. Daarin is geconcludeerd dat de zorgkantoren de inzet tonen op de uitvoering van deze regelingen die wij van hen verwachten. Wel merken wij op dat de zorgkantoren zich in het bestrijden van onjuist gebruik van pgb-gelden minder risicomijdend moeten opstellen en de bestaande juridische ruimte beter kunnen benutten, naast de aanbevelingen die wij doen op het gebied van aanpassing in wet- en regelgeving. Daarnaast hebben wij geadviseerd om het incassoprotocol te herzien.

⁴ Uw kenmerk 829332-140862-LZ

⁵ zie hiervoor <https://puc.overheid.nl/nza>

⁶ Rapport onderzoek terugvordering bij budgethouders te goeder trouw, zie <https://puc.overheid.nl/nza>

Het verloop in het kort

Zoals eerder vermeld neemt het totale bedrag aan openstaande vorderingen AWBZ af (zie bijlage onderdeel 1). Er komen weinig nieuwe pgb-vorderingen bij (zie bijlage onderdeel 2) en de gemiddelde openstaande vordering per budgethouder blijft vrij constant (zie bijlage onderdeel 3).

Kenmerk
276879/413764

Pagina
3 van 4

Over de gehele linie neemt de ouderdom van de openstaande vorderingen toe (zie bijlage onderdeel 4 en 5). De dalende tendens van het totale bedrag aan openstaande vorderingen is verklaarbaar, doordat er sinds de invoering van de Wlz geen AWBZ pgb's meer worden toegekend en er nog steeds vorderingen worden afbetaald en afgeboekt. Daarnaast betreffen dit vaak langlopende incassotrajecten, variërend tussen (vrijwillige) betalingsregelingen⁷ en inzet van het incassobureau.

De NZa verwacht dat gezien de lage verhaalbaarheid van de vorderingen en de toenemende ouderdom, de nog openstaande bedragen niet volledig geïnd kunnen worden en (grote) afboekingen noodzakelijk zullen zijn.

Afgesproken betalingsregelingen lopen door, en daar waar de verhaalbaarheid als nihil wordt ingeschat, worden bedragen afgeboekt. Het deel van de openstaande vorderingen dat bij incassobureaus en deurwaarders is komen te liggen, is het afgelopen jaar nagenoeg gelijk gebleven (zie bijlage onderdeel 6). Vanwege de nieuwe regelingen Minderjarigen en Kader te goeder trouw (zie bijlage onderdeel 7 en 8), hebben er verschuivingen en overboekingen plaatsgevonden. Dit kan in het overzicht van het verloop van de vorderingen (zie bijlage onderdeel 2, 7 en 8) voor een vertekend beeld zorgen, omdat zorgkantoren hiermee verschillend zijn omgegaan.

De openstaande vorderingen pgb in de Wlz zijn toegenomen. Een aantal zorgkantoren heeft aangegeven dat deze nog niet volledig zijn, zowel in omvang als aantallen (zie bijlage onderdeel 9).

Publicatie

Deze brief en bijlage worden gepubliceerd op de NZa website:
<https://puc.overheid.nl/nza/>.

⁷ Betalingsregelingen kunnen getroffen worden voor enkele euro's per maand, waardoor de looptijd van afbetaling van de ontstane vorderingen tientallen jaren kan bedragen.

Vragen

Voor vragen of opmerkingen kunt u contact op nemen met mevrouw S. Scheifes via telefoonnummer (030) 296 8126 of via e-mail sscheifes@nza.nl.

Kenmerk
276879/413764

Pagina
4 van 4

Hoogachtend,
Nederlandse Zorgautoriteit,

dr. M.J. Kaljouw
voorzitter Raad van Bestuur

Bijlage

Openstaande vorderingen persoonsgebonden budgetten AWBZ en Wlz